

Soukromá střední zdravotnická škola Mělník, o.p.s.

Název vyučovacího předmětu: **První pomoc**

Celkový počet vyučovacích hodin: **32**

Školní vzdělávací program: **Praktická sestra**

Kód a název oboru vzdělání: **53-41-M/03 Praktická sestra**

Délka a forma studia: **čtyřleté denní studium**

Stupeň vzdělání: **střední vzdělání s maturitní zkouškou**

Datum platnosti vzdělávacího programu: **od 1. září 2019**

Název předmětu	PRVNÍ POMOC				
	1.	2.	3.	4.	Celkem
Ročník					
Počet hodin týdně		1			1
Počet hodin celkem		32			32

Pojetí vyučovacího předmětu:

Obecný cíl předmětu:

Cíl vyplývá z povinnosti zdravotnických pracovníků poskytovat neprodleně první pomoc.

- seznámení žáků s moderním pojetím první pomoci a fungováním jednotného záchranného systému
- žáci jsou vedeni k osvojení potřebných vědomostí a zvládnutí dovedností v předlékařské první pomoci
- jsou seznamováni se zásadami bezpečného chování v situacích obecného ohrožení
- jsou vedeni k osvojení etických aspektů první pomoci a získávání vlastností zachránce
- jsou vedeni k předávání poznatků laické veřejnosti a k šíření osvěty

Charakteristika učiva:

Výuka směřuje k tomu, aby žáci:

- orientovali se v integrovaném záchranném systému a znali své místo v něm
- dokázali popsat, zaznamenat a předat důležité informace o vzniklé události, při které poskytovali první pomoc
- vysvětlili jednotný postup při poskytování první pomoci
- dokázali charakterizovat příčiny, příznaky a způsob ošetřování jednotlivých typů poranění a popsali nejčastější komplikace
- objasnili obecná pravidla ochrany člověka za mimořádných událostí
- dokázali zhodnotit základní životní funkce a zahájit neodkladnou resuscitaci
- při vyšetřování a ošetřování zraněného postupovali podle osvojeného jednotného systému
- dokázali kriticky zhodnotit vzniklou situaci a rozhodnout o prioritách poskytování první pomoci
- uměli využít při poskytování první pomoci všech dostupných pomůcek
- přijímali osobní odpovědnost za provedení první pomoci
- řídili se etickými zásadami při poskytování první pomoci

- objasnili význam zásad bezpečnosti práce a osobní ochrany a používání osobních ochranných prostředků
- jsou si vědomi významu soustavného vzdělávání v oblasti první pomoci a akutní medicíny
- jsou ztotožněni s vlastnostmi zachránce
- uměli předávat vědomosti a praktické dovednosti laické veřejnosti

Didaktické pojetí výuky:

Předmět První pomoc je pojat jako teoreticko-praktický. Praktické cvičení modelových situací ve skupinách navazuje na teoretický výklad, který je podporován a doplňován využíváním IKT- prezentace PowerPoint, internet, projekce, naučný film, multimediálními programy – DVD a CD ROM aj.). Při výuce je obvykle volena vyučovací metoda výkladu nebo řízené diskuze s využitím zkušeností žáků, názorných ukázek a pomůcek. Dále je dle možností využívána didaktická technika.

Praktická výuka KPCR je realizována na elektronických resuscitačních modelech dospělého a kojence .

Aktivita a motivace žáků je podporována řešením modelových situací.

Součástí výuky jsou odborné exkurze na pracoviště jednotlivých složek IZS a ve spolupráci s RZP.

Získané vědomosti a dovednosti žáci dále předávají při kurzech a soutěžích první pomoci pořádaných pro ZŠ, SŠ a laickou veřejnost.

Hodnocení výsledků žáků:

Žáci budou hodnoceni na základě:

Ústního zkoušení, kde žák prokazuje

- dovednost samostatně, souvisle, logicky a odborně správně se vyjadřovat
- vyvozovat souvislosti, využívat znalostí ze somatologie, ošetřovatelství, klinické propedeutiky
- používat odbornou terminologii

Testu z tematického celku, kde žák prokazuje schopnosti:

- orientovat se v problematice příslušného tematického celku
- porozumění učivu
- používání odborné terminologie

Praktické dovednosti, kde žák prokazuje:

- schopnost organizovat si práci při výkonu
- schopnost zvolit vhodné a správné použití pomůcek
- správnost provedení výkonu
- dovednost komunikace
- schopnost rychle se rozhodovat a správně odhadnout své schopnosti a možnosti

Referáty – na probírané téma, které si zvolí žák, kde žák prokazuje:

- schopnost pracovat s informačními zdroji (odbornou literaturou, internetem apod.)

Práce v hodině - hodnotí se:

- aktivita v hodině
- spolupráce s učitelem a spolužáky při hodině
- domácí příprava na hodinu

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Klíčové kompetence

1. Kompetence k učení:

Předmět přispívá k tomu, aby žák dokázal:

- srozumitelně formulovat své myšlenky
- zaznamenávat podstatné údaje
- přiměřeně se vyjadřovat a aktivně se účastnit diskuze
- vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování
- stanovit si reálné cíle
- volit vhodné prostředky a způsoby pro splnění jednotlivých úkolů
- využívat zkušeností jiných lidí
- konzultovat různé problémy
- zjišťovat a kriticky hodnotit svůj pokrok v učení a práci a přijímat hodnocení svých výsledků
- odpovědně přijímat a plnit svěřené úkoly
- spolupracovat s ostatními

2. Odborné kompetence:

Předmět přispívá k získání základních znalostí nutných k dosažení odborných kompetencí tak, aby žáci byli schopni:

- usilovat o co nejvyšší kvalitu své práce
- dodržovat stanovené normy (standardy)
- užívat odbornou terminologii

3. Kompetence k řešení problémů:

Při výuce první pomoci žáka aktivně zapojujeme do řešení problémů při modelových situacích. Při výuce, praktických cvičení, ale i samostudiu, získává informace potřebné k řešení problémů a navrhuje způsob řešení. Při praktických cvičeních si ověří své schopnosti při poskytování první pomoci

4. Kompetence komunikativní:

Žák se aktivně zapojuje do diskusí, používá odbornou terminologii, překládá lékařskou terminologii vztahující se k anatomii a fyziologii člověka popř. k zraněním a diagnózám pacientů.

5. Personální a sociální kompetence:

Žák přijímá a plní zadané úkoly. Učíme ho podílet se aktivně na svém zdraví, pečovat o něj. Dle možností pozitivně ovlivňuje své okolí - podporuje zdravý životní styl, poskytuje laickou první pomoc při kurzech první pomoci, ale i v reálném životě

6. Občanské kompetence:

Žák chápe hodnotu lidského života (reprodukční systém, dědičnost), spolupodílí se na ochraně života a zdraví ostatních.

7. Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám:

Žák by měl být schopen získané informace uplatnit v ošetrovatelství a dalších odborných předmětech, po jejichž absolvování by měl být připraven pracovat ve státním, ale i soukromém sektoru.

8. Informační a komunikační technologie a s nimi spojené kompetence:

V rámci předmětu první pomoc je schopen žák získávat informace z ověřených zdrojů, pracovat s internetem a získaná data pak využívat v hodinách, ale i v domácí přípravě.

Průřezová témata:

Občan v demokratické společnosti

- respektovat práva a osobnost druhých
- s aktivní tolerancí přistupovat k identitě druhých lidí (multikulturní soužití)

Člověk a životní prostředí

- jednat hospodárně a adekvátně uplatňovat ekonomická hlediska
- dbát na ochranu a bezpečnost zdraví při práci
- dbát na ochranu a bezpečnost zdraví při úniku nebezpečných látek
- uvědomují si vztah mezi životním prostředím, životním stylem a zdravím jedince i společnosti

Člověk a svět práce

- získání znalostí a kompetencí, které mu pomohou optimálně využít osobnostních a odborných předpokladů pro úspěšné uplatnění na trhu práce a pro budování profesní kariéry
- seznamují se s možnostmi dalšího vzdělávání v oboru a povolání
- je posilován pozitivní vztah k učení a vzdělávání

Mezipředmětové vztahy:

Somatologie

Znalosti ze somatologie jsou nezbytné pro zhodnocení základních životních funkcí, pochopení příčin, příznaků a důsledků u jednotlivých typů poranění a vyvození souvislostí. Také se spolupodílí se na dovednosti používání odborné latinské lékařské terminologie

Biologie

Opírá se o poznatky o existenci a vývoji živých organismů, pochopení základních projevů živé hmoty a procesů, které v ní probíhají a podstatných souvislostí vztahu člověka k přírodě a životnímu prostředí.

Tím se vytváří nezbytný obecný základ pro navazující odborné zdravotnické předměty

Ošetrovatelství

Aplikuje znalosti z první pomoci v ošetrovatelských dovednostech, chápe jednotlivá klinická onemocnění. Spolupodílí se na dovednosti používání odborné latinské lékařské terminologie.

Klinická propedeutika

Využívá zde informace z teoretických předmětů, aby byl schopen rozpoznat např. subjektivní a objektivní příznaky onemocnění, znal fyziologické funkce atd.

Patologie

Nauka o chorobných změnách ve stavbě a funkci organismu vychází z pochopení fyziologických zákonitostí lidského těla.

Veřejné zdravotnictví a výchova ke zdraví

Žáci se zde seznamují s vybranými programy na podporu zdraví. Využívají znalosti z první pomoci

Ošetrovatelská péče

Žáci uplatní poznatky a praktické dovednosti získané v předmětu PP při praktické práci u lůžka s pacientem.

<i>výsledky vzdělání a kompetence</i> žák	<i>učivo</i>	hodinová dotace
<ul style="list-style-type: none"> - rozumí základním pojmům a dokáže je používat - popíše své postavení a povinnosti v záchranném řetězci - dokáže určit složky IZS, způsoby aktivace a komunikace v systému - zná linky tísňového volání 	<p>1. Úvod do předmětu</p> <ul style="list-style-type: none"> - Definice základních pojmů - Význam první pomoci - Vlastnosti zachránce - Integrovaný záchranný systém (složky, aktivace) 	1
<ul style="list-style-type: none"> - dokáže popsat základní vybavení domácí lékárny a zásady manipulace s ní - dokáže vyjmenovat předepsané vybavení autolékárny - ví, kde se nachází školní lékárna 	<p>2. Příruční lékárna</p> <ul style="list-style-type: none"> - Význam příruční lékárny - Základní vybavení a využití obsahu lékárny v domácnosti a na pracovišti - Uložení a kontrola lékárny v domácnosti a na pracovišti - Autolékárna 	1
<ul style="list-style-type: none"> - získává základní informace o situaci a charakteru zranění a předat je IZS - uvede pravidla třídění raněných - charakterizuje postup vyšetření zraněných 	<p>3. Jednotný postup při poskytování první pomoci</p> <ul style="list-style-type: none"> - Orientace na místě nehody, posouzení závažnosti situace, třídění raněných zjišťování základních informací, jejich záznam a předávání - Osobní bezpečnost zachránce - Návčik postupu vyšetřování a předávání informací 	2

<ul style="list-style-type: none"> - vyjmenuje pravidla pro vyprošťování a přenášení postižených - dokáže uložit zraněného do správné polohy pro vyšetření, ošetření, transport a volbu polohy umí zdůvodnit - vysvětlí, jak správně použít odsunové prostředky dokáže vysvětlit a zdůvodnit zásady BOZP 	<p>4. Polohování a transport zraněných</p> <ul style="list-style-type: none"> - Základní pravidla a způsoby vyprošťování zraněných - Základní polohy při vyšetřování a ošetřování zraněných a jejich indikace - Zásady odsunu postižených - Odsunové prostředky a techniky odsunu - Přenášení postižených jednou nebo více osobami - Nácvik modelových situací 	2
<ul style="list-style-type: none"> - dokáže vymezit základní pojmy - rozpozná zástavu krevního oběhu a poruchy průchodnosti dýchacích cest - vyjmenuje příčiny neprůchodnosti dýchacích cest, nedostatečného dýchání a zástavy dechu - dokáže zahájit kardiopulmonální resuscitaci (obnova dýchání a nepřímá srdeční masáž) - postupuje při poskytování neodkladné resuscitace s ohledem na věk postiženého - používá vhodné pomůcky a osobní ochranné prostředky - je si vědom významu správné resuscitace i nebezpečí nesprávně poskytnuté péče 	<p>5. Neodkladná resuscitace</p> <ul style="list-style-type: none"> - Etické aspekty neodkladné resuscitace - Pomůcky k osobní ochraně a k neodkladné resuscitaci - Poruchy průchodnosti dýchacích cest u dětí a dospělých (příčiny, diagnostika, první pomoc) - Zástava krevního oběhu u dětí a dospělých (diagnostika a první pomoc) - Nácvik ošetření 	6
<ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje příznaky poruch vědomí a dokáže rozlišit stupně poruchy vědomí - dokáže vyšetřit zraněného v bezvědomí - dokáže poskytnout první pomoc při kolapsu - uvědomuje si závažnost stavu a význam stálého dohledu u postiž.v bezvědomí 	<p>6. Bezvědomí</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vyšetření stavu vědomí, určení poruchy vědomí - Vyšetření postiženého v bezvědomí - Sledování stavu a záznam informací - První pomoc při kolapsu - Nácvik ošetření 	1
<ul style="list-style-type: none"> - vyjmenuje příčiny a faktory ovlivňující rozvoj šoku - uvědomuje si nebezpečí 	<p>7. Šok</p> <ul style="list-style-type: none"> - Druhy, příčiny a příznaky šoku a následné změny v organismu 	1

<p>rozvoje šokového stavu</p> <ul style="list-style-type: none"> - dokáže rozpoznat příznaky šoku - vyjmenuje vhodná protišoková opatření - popíše ošetření a sledování postiženého v šoku vyjmenuje příčiny a faktory ovlivňující rozvoj křečí - uvědomuje si nebezpečí křečových stavů - dokáže rozpoznat druhy křečí - vyjmenuje vhodná preventivní opatření - popíše ošetření a sledování postiženého při o po křečových stavech 	<ul style="list-style-type: none"> - Preventivní protišoková opatření a první pomoc u šokových stavů <p>Křečové stavy</p> <ul style="list-style-type: none"> - Možné příčiny křečí, projevy organismu, prevence druhotných poranění, preventivní opatření a první pomoc při křečích - Nácvik ošetření 	1
<ul style="list-style-type: none"> - dokáže rozlišit typ krvácení - rozpozná dokáže ošetřit a zastavit jednotlivé druhy krvácení - dokáže vysvětlit komplikace spojené s krvácením - uvědomuje si nutnost použití osobních ochranných prostředků 	<p>8. Krvácení</p> <ul style="list-style-type: none"> - Druhy krvácení - Dokáže poskytnout první pomoc u zevního krvácení - Rozpoznání a poskytnutí první pomoci při vnitřním krvácení a krvácení z tělních otvorů - Nácvik ošetření 	4
<ul style="list-style-type: none"> - rozliší jednotlivé druhy ran a dokáže zvolit vhodný postup ošetření - používá vhodné prostředky a obvazové techniky - uvědomuje si význam dodržování zásad asepse, antisepse a sterility - dodržuje zásady BOZP 	<p>9. Rány</p> <ul style="list-style-type: none"> - Druhy ran - Zásady ošetření jednotlivých typů ran - Nácvik ošetření 	2
<ul style="list-style-type: none"> - rozpozná druh, stupeň rozsah a závažnost poranění - vysvětlí zásady první pomoci při popálení, poleptání, poranění el. proudem - dokáže poskytnout první pomoc při poranění teplem a chladem, při úpalu a úžehu - uvědomuje si význam 	<p>10. Poškození teplem, chladem a chemickými látkami</p> <ul style="list-style-type: none"> - Druhy a rozsah poškození a první pomoc - BOZP při poskytování první pomoci při úrazu elektrickým proudem a chemickými látkami - Nácvik ošetření 	1

<p>dodržování zásad BOZP při poskytování první pomoci</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí význam prevence těchto úrazů 		
<ul style="list-style-type: none"> - objasní nejčastější příčiny a příznaky spojené s poraněním hlavy a CNS - dokáže poskytnout první pomoc při poranění hlavy a CNS - uvědomuje si význam ochrany hlavy a CNS v různých situacích a komplikace spojené s poraněním 	<p>11. Poranění hlavy a CNS</p> <ul style="list-style-type: none"> - Mechanismy vzniku poranění - Rozdělení a klinické projevy - Zásady poskytování první pomoci - Nácvik ošetření 	1
<ul style="list-style-type: none"> - objasní nejčastější příčiny, příznaky a komplikace spojené s poraněním páteře a míchy - dokáže poskytnout první pomoc s využitím moderních i improvizovaných pomůcek uvědomuje si význam prevence úrazů páteře 	<p>12. Poranění páteře a míchy</p> <ul style="list-style-type: none"> - Mechanismus vzniku poranění páteře a míchy - Příznaky a nejčastější komplikace poranění míchy a páteře - Zásady poskytování první pomoci u poranění páteře -Nácvik ošetření 	1
<ul style="list-style-type: none"> - dokáže objasnit příčiny, příznaky a komplikace poranění hrudníku - dokáže poskytnout první pomoc při poranění hrudníku 	<p>13. Poranění hrudníku</p> <ul style="list-style-type: none"> - Příčiny, příznaky a rozdělení poranění hrudníku - První pomoc při poranění hrudníku Nácvik ošetření 	1
<ul style="list-style-type: none"> - dokáže objasnit příčiny a příznaky poranění břicha a pánve a možné komplikace - dokáže poskytnout první pomoc při otevřených a uzavřených poranění břicha a pánve - uvědomuje si komplikace spojené s poraněním břicha a pánve 	<p>14. Poranění břicha a pánve</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rozdělení a příznaky poranění břicha a pánve - První pomoc při poranění břicha a pánve - Nácvik ošetření 	1
<ul style="list-style-type: none"> - objasní příznaky a komplikace poranění kostí a kloubů na HK a DK - dokáže poskytnout první pomoc při poranění kostí a kloubů na HK a DK - vyjmenuje dostupné 	<p>15. Poranění kostí a kloubů</p> <ul style="list-style-type: none"> - Charakteristika, příčiny a rozdělení poranění kostí a kloubů - První pomoc při poranění kostí a kloubů: zlomeniny pletence HK a volné HK, vymknutí kloubů na HK a DK - Nácvik ošetření 	2

<p>prostředky a uvede alternativní prostředky při ošetření</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - podle příznaků dokáže rozlišit běžné druhy otrav - dokáže zvolit vhodný postup poskytování první pomoci u postižených při vědomí i v bezvědomí - uvědomuje si nebezpečí návykových látek - vysvětlí význam prevence akutních otrav 	<p>16. Akutní otravy</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nejčastější druhy otrav - První pomoc při akutních otravách při zachovaném vědomí i s bezvědomím - Nácvik ošetření 	<p>1</p>
<ul style="list-style-type: none"> - objasní příznaky a komplikace při akutních stavech v těhotenství a gynekologii - dokáže poskytnout první pomoc při náhlých stavech v gynekologii a porodnictví -určí vhodné prostředky pro ošetření rodičky a novorozence v mimořádných podmínkách 	<p>17. Překotný porod a akutní stavy v gynekologii</p> <p>Krvácení, křeče, neočekávaný nebo překotný porod</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zásady první pomoci při náhlých stavech a u těhotných žen v mimořádných podmínkách - Nácvik ošetření 	<p>2</p>

<p>-dovede uplatňovat naučené modelové situace při hromadném zasažení obyvatel; - dovede rozpoznat hrozící nebezpečí a ví, jak se doporučuje na ně reagovat; - vysvětlí, jak aktivně chránit svoje zdraví -popíše úlohu státu a místní samosprávy při ochraně zdraví a životů obyvatel - prokáže dovednosti poskytnutí první pomoci sobě a jiným</p>	<p>18. Zásady jednání v situacích osobního ohrožení a za mimořádných událostí</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vymezení pojmu, obecné zásady v ohrožení - Varovné signály, pohotovostní zavazadlo, evakuace - Opatření při chemických, biologických a radioaktivních haváriích, při živelných pohromách, smogové situaci, válečném stavu - Prostředky individuální ochrany osob při zasažení chemickými, biologickými a radioaktivními látkami - Davová psychóza, agresivní chování - Návčik použití ochranných pomůcek, modelové situace 	<p>1</p>
--	--	----------

Hodiny neuvedené v tabulce využity na opakování a shrnutí učiva.